

Vážení čtenáři,

sluneční paprsky vystřídaly provazy dešťových kapek, ale i ty místy značně vyprahlá půda také potřebuje. Ohlédneme se za přednáškou o bl. Karlovi v horských lázních Karlova Studánka i za oslavami 100. výročí sociální práce ve Víceměřicích, s historikem a průvodcem Ing. Tomášem Krylem jsme poznávali pamětihodnosti Kroměříže. S pracovníky SEV Iris můžete vyrazit na podzimní vycházku do Litovelského Pomoraví či přiložit ruku k dílu při úklidu lesoparku Hlouče-

la. Dny evropského dědictví proběhnou také na hradě Šternberk, v Konici se připravuje 16. ročník Divadel na zámku, myslivce a přítele myslivosti pozveme na oslavu svátku sv. Václava, Tomáš Kryl Vás provede po místech, která jsou v Olomouci spjata se sportem, na svatém Hostýně proběhla 12. Pouť za obnovu Českého království. V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz. Pohodové vylouzení do barevných podzimních měsíců přeje

Redakce

- Drobné památky Kralic
- Čápi měli letos rekordní sezónu
- Zámek fest 2024
- Knihovna města Olomouce
- Muzeum Rýmařov v září
- Kroměříž arcibiskupská
- Kluby vojenské historie na zámku Plumlov
- 100 let sociální práce ve Víceměřicích
- Dny evropského dědictví na hradě Šternberk
- Přednáška o bl. Karlovi I. v Karlově Studánce

XII. Moravský zemský sněm na Svatém Hostýně

Moravský zemský sněm byl zahájen společným obědem v penzionu Ovčárna, předcházela mu XII. Pouť za obnovu Českého království, Mše svatá a pietní akt s položením kytice u pamětní desky JCKV Františka Josefa I. Z důvodu velmi teplého počasí jsme v jednání pokračovali ve venkovních prostorách nedalekého biotopu s možností veřejného táboření.

Setkání zahájil moravský zemský hejtman Pavel Andrš, který přivítal všechny přítomné a zhodnotil činnost v Markrabství moravském za uplynulé období. Vyzdvihl konání pravidelných akcí se stmelujícím efektem na členskou základnu a možnost oslovit také širší veřejnost. Kromě již zmíněné poutě a Pochodu za obnovu Českého království v Olomouci (10 ročníků) jde např. o pořádání plesu Koruny České v Olomouci, střeleckou soutěž pro myslivce „O pohár sv. Václava“, připomenutí Evropského dne bez aut vypravením historické tramvaje v Olomouci, jsme partnery Mezinárodního srazu řemeslníků, milovníků kočárů a mistrů opratí Josefkol, sponzorujeme vydávání vydávání Ekologického a kulturního měsíčníku Zelená a doba o nákladu 2500 výtisků, finančně podporujeme omezenou osobní železniční dopravu na trati Tovačov – Kroměříž provozovanou spolkem Kroměřížská dráha z.s., provozujeme www.stranky.vypravujeme pro veřejnost autobus na společensko-historické setkání Audience u císaře Karla v Brandýse.

Předseda MS Hranice Roman Prokeš je kastelánem barokní pevnosti Fort XVII. v Křelově s celoroční činností. V Jihomoravském kraji má velkou tradici oslava narozenin JCKV arcivévodky Karla ve Strážnici, v Brně mají svoje příznivce přednášky s historickou tematikou v prostorách ordinace paní MUDr. Marcely Suché.

Po personální stránce pracují v Olomouckém kraji 3 MS (Prostějov, Hranice, Olomouc), Jihomoravský kraj 3 MS (Strážnice, 2x Brno), Zlínský kraj 1 MS (Uherské Hradiště). Zástupci jednotlivých MS poté pohovořili o činnosti svých organizací a řešili jsme koordinaci podzimních aktivit ve Vévodství slezském a v Markrabství. Dalším bodem programu bylo zajištění podzimních krajských voleb, kandidátka v Olomouckém kraji má 42 kandidátů a kandidujeme zde pravidelně od roku 2008, v Jihomoravském kraji máme 21 kandidátů a kandidujeme po osmileté pauze, ve Zlínském kraji kandiduje 5 kandidátů a rovněž po osmileté přestávce. Moravský zemský hejtman upozornil na možnost čerpat z částky 30 000 Kč na předvolební aktivity, které jsou depono-

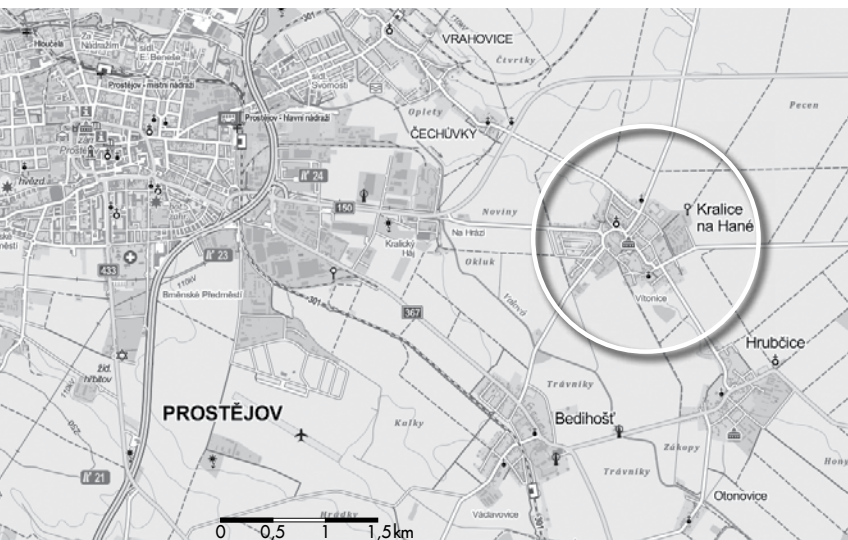

vány na transparentním účtu, pro krátkost času přichází v úvahu inzerce v regionálním tisku, historické vycházky v krajských městech a distribuce letáků. V každém kraji má každá kandidující strana možnost prezentovat se prostřednictvím „vizitky“ Českého rozhlasu, rozhlasovou besedou s některou z vylosovaných společně kandidujících stran a s každým lidem, nebo dalším zástupcem kandidátky natáčí ČT krátký rozhovor, který bude vysílán na ČT 24. Regionální společnost Koruny České v Olomouckém kraji zve všechny členy a příznivce na společnou schůzi s očekáváním výsledků krajských voleb, která se bude konat v sobotu 21. 9. od 16.00 hod. Na Fortu XVII. v Křelově u Olomouce. Prosíme o nahlášení zájemců o účast moravskému zemskému hejtmanovi.

S přáním úspěchu v krajských volbách a bezpečného návratu domů byl XII. Moravský zemský sněm ukončen.

Prostějov venkov

Drobné památky Kralic na Hané

Městys Kralice na Hané leží u silnice asi 4 kilometry východně od Prostějova. Patří k němu také dříve samostatné obce Vitonice a Kralický. Katastr Kralic má složitý tvar – připomíná vysoký klobouk a rozkládá se od říčky Valová, kde byly zaplavované louky a les Háj, přes výrazný terénní zlom, na němž je vlastní obec, až po úrodná pole nad ní. Osada vznikla na staré zemské stezce z Olomouce do Brna a do husitských válek soutěžila významně s Prostě-

jovem. Dříve se Kralicím říkalo také Bílé Městečko, na rozdíl od Černého Městečka – Pivína, vypáleného Turky v 17. století. Kralice byly v té době opevněny hradbami a vstup do nich byl možný jen branami v nich. Součástí katastru byl v minulosti Kralický Háj – listnatý les, který privilegiem z roku 1375 vlastnili všichni kraličtí, bohatí i chudí rovným dílem. Les byl vykácen v letech 1868 – 1871. Území Kralic se nachází ve staré sídelní oblasti, osídlené již neolitickými zemědělci, jak dosvědčují bohaté archeologické nálezy ze sídlišť i pohřebišť.

První písemné zmínky o Kralicích pocházejí z let 1225 a 1304. Již v roce 1316 byly povýšeny králem Janem Lucemburským na městečko. Název Kralice znamená ves lidí králových. Od počátku patřila králi, který ji dával moravským šlechticům do zástavy. Později patřila významným rodům, když se dostala k tovačovskému panství, byli majiteli například Pernštejnové, páni ze Salmů nebo rod Rottalů. Naposledy do zrušení poddanství byla majetkem hrabat ze Seilernů.

Obec je místem mnoha významných památek, které svědčí o bohaté historii. Mezi nejvýraznější patří barokní kostel

Nanebevzetí Panny Marie na návsi. Původní stavba románského kostela a samostatné renesanční věže byla v roce 1790 zbořena a na jeho místě vznikla jednoduchá podélná stavba se čtyřbokou věží zvonice. Slavnostní vysvěcení kostela bylo za velké účasti věřícího lidu 3. září 1815. Nad vchodem do kostela je umístěna kamenná kartuš s erbem rodu Seilernů. Kolem kostela se nalézá soubor barokních památek. U schodiště k bočnímu vchodu jsou to sochy archanděla Michaela z roku 1743, který nohou přitlačuje hlavu ďábla, vedle něj je socha archanděla Rafaela. Sochy sv. Petra a sv. Pavla se v době

Sv. Jan Nepomucký se sousoším na návsi

Archanděl Michael zabíjí ďábla

Kamenný kříž před kostelem

Drobné památky Kralic na Hané

Sochy sv. Anny s Pannou Marií a sv. Josefa před školou

Sochy sv. Judy Tadeáše a sv. Antonína Paduánského před školou

mé návštěvy restaurovaly. U vchodu ještě stojí bohatě zdobený kamenný kříž z třetí čtvrtiny 18. století.

V centru Kralic stojí naproti radnici soubor staveb, které dnes slouží občanské vybavenosti a k bydlení. Je to bývalý pozdně barokní zámek Seilernů z 18. století, který si postavili jako letní sídlo na místě tvrze a který později prošel mnoha přestavbami. Na zámek dříve navazoval francouzský park, budovy panského dvora a pivovaru.

Mezi budovami bývalého zámku a kostela stojí na návsi významná barokní památka. Je to sousoší sv. Jana Nepomuckého z roku 1724. Stojí uprostřed kamenné ohrádky, na níž jsou menší sochy sv. Jana Křtitele, sv. Aloise, sv. Vendelína a sv. Karla Boromejského. Autorem sousoší je Ignác Matyáš Rohrbach.

Další krásné barokní sochy v nadživotní velikosti najdeme před budovou školy. Na kamenných podstavcích za ozdobnou zídkou stojí dvě dvojice soch, pocházejících snad z dílny olomouckého sochaře Ondřeje Zahnera. Jsou to vlevo svatá Anna s Pannou Marií a Svatý Josef s Ježíškem, vpravo sv. Antonín Paduánský a sv. Juda Tadeáš. Na podstavcích mají latinské nápisy s chronogramy 1743 a dříve stávaly v areálu Kláštera Hradisko v Olomouci. Pro Kralice je po zrušení kláštera koupil kralický rolník Josef Přidal.

K dalším památkám Kralic se vydáme dále od centra a do jejich okolí. U silnice k Vrbátkám se nachází nad bývalým hliníkem mohutná čtyřboká stavba Boží muky. Pochází z roku 1719 a je postavena na vyvýšeném místě. Mohou se pod

ní nacházet hroby obětí moru nebo válek v minulosti. Naproti se rozkládá nový kralický hřbitov, na němž stojí hřbitovní kaple sv. Kříže z let 1822 – 1823. Na katastru Kralic stojí také pět kamenných křížů s rozmanitou minulostí. Mimo již zmíněný kříž u kostela jsou to kříže u silnic vedoucích k okolním obcím. U silnice k Čechůvkám stojí kříž z roku 1801, který má na podstavci latinský nápis s chronogramem 1801. Kamenný kříž s reliéfem Panny Marie Bolestné v místě zvaném „U andílka“ pochází původně z roku 1759. 15 května 1943 byl poškozen zříceným německým letadlem. Obnoven byl na jaře roku 1949. Dříve zde stávala Boží muka, ke kterým se vztahuje legenda o upálení tří minoritských mnichů 14. listopadu 1425. V areálu zemědělské farmy

Boží muka nad Hliníkem

Hřbitovní kaple sv. Kříže z roku 1823

Kamenný kříž „U Andílka“

Drobné památky Kralic na Hané

stojí kamenný kříž zvaný „Havlíkův“ podle jeho zakladatele Jana Havlíka v roce 1844. Další kamenný kříž stojí u silnice k Bedihošti. Původně byl na místě starého dřevěného kříže postaven Marii Wotkeovou litinový kříž na kamenném podstavci. Ten byl rozbit Němci na konci války při dšťelení mostku. Kříž ma na podstavci nápis „Ve světové válce v roce 1945 zničen a obnoven nákladem věřících farnost

Kamenný kříž „Havlíkův“ v areálu farmy

kralické L.P. 1948“. Poslední kamenný kříž stojí pod lípou u polní cesty k Biskupicím. Byl postaven Václavem Navrátilem v roce 1818. Tento kříž, jako většina ostatních byl v minulosti poškozen a opět obnoven.

Před bývalým zámekm stojí vysoký mramorový pylon s věčným ohněm. Je to pomník padlých ve světových válkách. Na bocích pomníku jsou kamenné reliéfy a jména 28 padlých v první světové válce. Dole je umístěna deska se jmény tří obětí druhé světové války. Pomník byl v roce 1928 věnován také poslanci kroměřížského směmu Jiřímu Frébortovi z Kralic a památce zrušení roboty v roce 1848.

Velké množství památek v Kralicích doplňuje základní kámen radnice z roku 1875 s nápisem: „Bůh tomuto dílu žehnej a občanstvu svobody dej“ a pamětní deska v chodbě radnice věnovaná památce první oslavy 1. máje v Kralickém Háji v roce 1890.

Pomník padlým před bývalým zámekm

Významná obec dnes stojí trochu ve stínu blízkého Prostějova, ale pokud se seznámíme s její historií a památkami, bude jistě cílem vaší návštěvy. Příběhy o upálení mnichů, morových ran a padajících letadel překryjí zážitky z objevování skrytého baroka uprostřed hanáckých obilných lánů.

Ján Kadlec

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“. Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny. Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské

akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školící místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na září tyto akce:

Ondratické stráně

středa 4. září

Vycházka s botanikem Jaroslavem Podhorným na podzimně rozkvetlé lokality u Ondratice, o které pečují ochránci přírody z organizace Hořepník. Navštívíme i chráněné území Kopaniny se studánkou U Obrázku. Ráno společný odjezd autobusem do Brodku u Prostějova v 8:35 (st. č. 8). Návrat do Prostějova do 13:30. Délka trasy asi 6 km. Poplatek 40 Kč.

Zlechovský vrch

úterý 10. září

Krátká vycházka pro méně zdatné seniory povede nad přehradu na zalesněný Zlechovský vrch. Cestou odbočíme k zajímavým skalním útvarům (tzv. sukům) a následně sejdem k Podhradskému rybníku a do Plumlova. Ráno společný odjezd autobusem do Mostkovic v 9:20 (st. č. 10). Návrat z Plumlova před 13. hod. Délka trasy 4-5 km, tempo vycházky bude pomalé. Poplatek 20 Kč.

Zajímavosti Kladecka

středa 11. září

Vycházka nejen pro seniory povede z Kladek kolem památného dubu Na Čihadle k cennému mokřadu v Ospělově. Odtud projdeme lesem na kopec Horka, kde stojí Himmlerův srub. Vycházku ukončíme v Milkově. Ráno společný odjezd autobusem do Kladek v 9:30 (st. č. 1) s přestupem v Konici. Návrat do Prostějova před 16. hod. Délka trasy 5-6 km. Poplatek 40 Kč.

Městské skály a Čarovný les

sobota 14. září

Tradiční geologická exkurze pod vedením RNDr. Tomáše Lehotského nás tentokrát zavede do okolí Šumperka. Během pěší výpra-

vy navštívíme Městské skály, prozkoumáme Voštinovou skálu i skalisko Kokeš. Ve velkém stěnovém lomu Ostředek si představíme ortorulu protínanou žilami bílého aplitu. Budeme se kochat mnohými výhledy a studánkami Čarovného lesa.

Ráno společný odjezd vlakem v 6:37 do Šumperka. Návrat opět vlakem do Prostějova mezi 15. a 16. hod. Délka plánované trasy je asi 14 km, trasu je možné si zkrátit na 10 km, pokud využijeme autobus z Rejchartic do Víkovic. Poplatek 50 Kč.

Rozhledna Chocholík

středa 18. září

Vycházka nejen pro seniory povede do Dmovic u Vyškova. Vydáme se tam pěšky z Vyškova, projdeme obcí a prohlédneme si poměrně novou křížovou cestu. Pak vystoupíme nad Dmovice k rozhledně Na Chocholíku. Odtud se vrátíme do Dmovic a autobusem dojedeme do Vyškova, kde přesedneme na spoj do Prostějova. Ve Vyškově bude možnost krátké návštěvy centra města. Ráno společný odjezd vlakem do Vyškova v 8:01 (s přestupem v Nezamyslicích), návrat z Vyškova do 14 hod. Délka trasy asi 7 km. Poplatek 40 Kč.

Uklid'me si Hloučelu!

sobota 21. září

Tradiční společný úklid obou břehů říčky Hloučely. Ráno sraz u občerstvení U Abrahámka v 9 hod. Pro všechny účastníky bude po úklidu připraveno malé občerstvení a opékání dobrot na ohýnku. Pytle na odpad i pracovní rukavice budou zajištěny.

Náklo a Příkazy

úterý 24. září

Krátká vycházka pro méně zdatné seniory povede do obce Náklo ke kostelu sv. Jiří s pozoruhodnou bránou z mořských

korálů. Odtud se vydáme do Příkazu, kde navštívíme Hanácké muzeum v přírodě. Prohlídka Kameníčkovy gruntu s průvodcem je zpoplatněna (120 Kč pro seniory). Ráno společný odjezd v 8:01 vlakem do Olomouce, kde přestoupíme na autobus do Nákla. Návrat do Prostějova z Příkazu do 13 hod. Délka trasy asi 3 km. Poplatek 20 Kč.

Chráněná území u Ohrozimi

středa 25. září

Vycházka nejen pro seniory na louky mezi Vícovem a Ohrozimi. Za Vícovem si prohlédneme nově osázené biocentrum, navštívíme Národní přírodní památku Za Hrnčířkou, pokračujeme k Ohrozimské horce a vycházku ukončíme v biocentru v Ohrozimi. Ráno společný odjezd autobusem do Vícova v 8:15 (st. č. 11). Návrat z Ohrozimi do 13 hod. Délka trasy 6 km. Poplatek 40 Kč.

Podzimní Litovelské Pomoraví

sobota 28. září

Vycházka pro veřejnost nás zavede do Mladče k vápencovému vrchu Třesín s mnoha zajímavými místy. Čeká nás kamenný Čertův most, jeskyně Podkova, Rytířská síň a Řimické vyvěračky. Dále pokračujeme přes Řimice k řece Moravě a putujeme podél jejího pravého břehu kolem Řimického jezu a známého Obelisku. Ráno společný odjezd vlakem v 8:02 do Mladče (s přestupem v Litovli předměstí), návrat opět z Mladče s příjezdem do Prostějova před 16. hod. Délka trasy 8-9 km. Poplatek 50 Kč.

Akce Ekocentra Iris finančně podporuje **Statutární město Prostějov, Olomoucký kraj a MŽP** v rámci projektu „Přírodou regionu se seniory“.

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Olomouc třídí odpad,

Papír

Nápojové kartony

Plasty

Sklo

**• sbíráme,
• separujeme,
• recyklujeme**

přidejte se také vy...

TECHNICKÉ SLUŽBY:
MĚSTO OLMOUC

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Čápi měli letos rekordní sezónu. Vyvedli mláďata na více než 800 hnízdech

Praha, 19. srpna 2024. Čápům bílým se letos v Česku dařilo. Česká společnost ornitologická (ČSO) ve spolupráci s dobrovolníky zaznamenala celkem 837 hnízd s již vzrostlými čápi mláďaty, což je o 122 hnízd více než loňský rok a nejvíce za celou historii programu Čapí hnízda, který ČSO koordinuje od roku 2014. Rekordní byl také počet 1192 zapojených dobrovolníků, díky kterým získala ČSO cenná data o hnízdění čápů v Česku.

Hnízdění sezóna čápů bílých je už téměř u konce a s ní také jejich 8. mezinárodní sčítání. „I když bude ještě chvíli trvat, než se povede vyhodnotit obrovské množství dat, již teď víme, že sezóna byla výjimečná. Do sledování čápů se zapojilo téměř 1200 dobrovolníků, kteří v průběhu celé sezóny vložili neuvěřitelných 14 000 jednotlivých pozorování,“ říká Gabriela Dobruská, která v ČSO koordinuje program Čapí hnízda.

„V loňském roce jsme zaznamenali vzrostlá mláďata na 715 hnízdech, což bylo poprvé, kdy se číslo přehouplo přes hranici 700. Letos je jich dokonce 837, což je nárůst o více než 15%. Data nejdříve projdou kontrolou a následně je budeme detailně vyhodnocovat,“ dodává Dobruská.

Se závěrem hnízdění sezóny však pozorování čápů nekončí. „Čápi nás zajímají i nadále, v příštích týdnech budou Českem protahovat migrující ptáci ze severu. Budeme proto rádi, když budou dobrovolníci pokračovat s pozorováním čápů i ve volné přírodě. Často se shlukují ve velkých hejnech na polích a loukách, kde sbírají potravu,“ vyzývá Dobruská.

Pro vkládání pozorování čápů v krajině slouží faunistická databáze ČSO na birds.cz. V ojedinělých případech pozorování čápů na hnízdě lze stále využít mapu Čapí hnízda na webu birdlife.cz/capi.

Děkujeme všem dobrovolníkům za sledování průběhu hnízdění čápů i za doplňování konkrétních informací o jednotlivých hnízdech. „Díky spolupráci dobrovolníků jsme např. zjistili, že je v naší krajině umístěno 350 nikdy neobsazených hnízdních podložek, které na čápy léta marně čekají, ani že na sloupech elektrického vedení si čápi postavili již více než 160 hnízd! Bohužel, tento typ hnízdění má stoupající trend, takto umístěná hnízda evidujeme zejména v Moravskoslezském kraji,“ zdůrazňuje Dobruská.

Další informace

ČSO sleduje průběh hnízdění čápů bílých v programu Čapí hnízda od roku 2014, kdy byli čáp bílý a čáp černý vyhlášeni ptákem roku 2014 u příležitosti jejich celostátního i mezinárodního sčítání.

2024 – rok čapích sčítání

8. mezinárodní sčítání čápů bílých

Mezinárodní sčítání probíhá jednou za deset let. Koordinuje ho německá organizace na ochranu přírody a partner BirdLife International NABU. Při posledním sčítání v roce 2014 hnízdili čápi bílí v 54 zemích Evropy, severní Afriky a Asie, ve 48 z těchto zemí sčítání proběhlo. V rámci jednotlivých zemí je sčítání koordinováno partnery BirdLife International, vědeckými institucemi a dalšími neziskovými organizacemi. Za Česko sčítání koordinuje Česká společnost ornitologická.

V roce 1984 byla stanovena celková populace čápa bílého na 135 000

párů, v roce 2014, při posledním mezinárodním sčítání, byla odhadnuta na 272 000 párů. Zatímco ve střední Evropě byla populace mezi lety 2004 a 2014 stabilní, ve východní Evropě docházelo k mírnému nárůstu (+14 %), v západní dokonce k silnému vzestupu početnosti (+34 %).

4. celostátní sčítání čápů černých

Celostátní sčítání čápů černých koordinuje AOPK ČR ve spolupráci s dalšími subjekty (ČSO, Český svaz ochránců přírody a Lesy České republiky). Předchozí ročníky sčítání byly velmi pozitivní. Odhadované počty pro celou republiku rostly, zaznamenáno bylo přibližně 300 a 400 párů v letech 1994 a 2004 a v roce 2014 to bylo 505 pro celou ČR. V posledních několika letech však přicházejí z různých částí našeho území zprávy o poklesu pozorování až úplném vymizení čápů černých (jižní Morava, východní Čechy či Doupovské hory).

Kontakt pro další informace

Gabriela Dobruská,
dobruska@birdlife.cz, 724 687 996

Mapujeme ptáky a pomáháme přírodě je projekt zaměřený na rozvoj dobrovolnictví a podporu dobrovolnických aktivit. Umožní dobrovolníkům zapojení do programů občanské vědy, kam patří i program Čapí hnízda, i se přímo podílet na obnově mokřadních lokalit v rámci ptačích parků ČSO. Projekt byl podpořen Ministerstvem životního prostředí, projekt nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Na projektu Čapí hnízda dlouhodobě spolupracujeme s distribuční společností EG.D, a.s. členem skupiny E.ON.

Ministerstvo životního prostředí

www.nejlepsipruvodce.cz
Ing. Tomáš KRYL

Vás srdečně zve
na prohlídkový okruh

OLOMOUC SPORTOVNÍ

30. výročí úmrtí „madam Bugatti“ Elišky Junkové 1994-2024

Město v pohybu a Olomoučané tužící svá těla sportem v historické retrospektivě plní pikantností a kuriozit.

Odhalte neobvyklá cvičiště i kdysi slavná, dnes zaniklá sportoviště a kluby. Zjistíte, v čem vynikal kardinál Dietrichstein, jaké sporty v Olomouci provozoval císař František Josef nebo generál Lafayette.

Připomeňte si olomoucké příběhy Gustava Frišenského, Dany Zátopkové, Evžena Rošického, Františka Venclovského, Karla „Kádi“ Peška, Evy a Pavla Romanových a také sportovní legendy – nejrychlejší ženy světa – Alžběty Pospíšilové alias Elišky Junkové.

...příběhy v souvislostech.

neděle 22. září 2024, 13:30 hod.
sraz v ul. Boženy Němcové u nádraží Olomouc - město

vstupné: 130 Kč
(70 Kč děti 6 – 14 let)

(prohlídka se uskuteční za každého počasí; **nutná závazná rezervace na tomas.kryl@email.cz**)
Potvrzení přihlášky po termínu uzávěrky 15. 09. 2024.

Zámek fest 2024 – Vyvrcholení letní hudební sezony na Prostějovském zámku

Prostějov, 7. září 2024 – Tento rok vyvrcholí letní hudební sezona na prostějovském zámku událostí, která slibuje nezapomenutelný hudební zážitek. Zámek fest 2024 přinese alternativně experimentální bigbitovou fúzi dvou měst – Olomouce a Prostějova – a nabídne vystoupení několika kapel současné alternativní scény.

Zámek fest 2024 není jen dalším festivalem. Jde o akci, která nejen baví, ale i inspiruje. Cílem festivalu je rozšířit alternativní kulturní rozměry ve městě Prostějově a nabídnout platformu pro kapely, které tvoří originální a neotřelou autorskou hudbu. Tento festival je pořádán formou DIY (Do It Yourself), což podporuje nezávislou kulturu a dává prostor skutečné tvůrčivosti bez komerčních tlaků.

Hlavní vystupující:

- Leeb0rn – Shoegazová kapela z Olomouce, která vás vtáhne do světa introspektivních textů a experimentálních melodií. Jejich poslední album „Hauau“ je příkladem jejich inovativního přístupu k hudbě.

- Durchumdurch – Post-punk a darkwave v temných, experimentálních tónech. Tato kapela kombinuje prvky proto-punku, darkwave a elektroniky, aby vytvořila hudbu, která je intenzivní a atmosférická.

- Srevny Vaštar – Alternativní hypnotický rock, který je výsledkem dlouholeté hudební cesty. Kapela Srevny Vaštar je iniciátorem celého festivalu a svou originální tvorbou přináší hudbu, která vás zaujme svou hloubkou a neotřelostí.

- Contrust – Olomoucká kapela Contrust vás přenesení do světa těžkých fuzzových riffů, syrové energie a hypnotických melodií. Jejich hudba je surová a nekompromisní, přesto plná jemných psychedelických prvků, které přidávají skladbám hloubku a atmosféru.

- Skovka – Audiovizuální ruch z jiné planety. Tento projekt je skutečným klenotem festivalu. Skovka spojuje zvuk, tanec a vizuální umění do jedinečné performance, která je fascinující a neuchopitelná. Jejich vystoupení je zážitkem, který se nedá srovnat s ničím jiným.

Alternativní kultura s přesahem

Zámek fest 2024 není jen o hudbě. Jde o podporu alternativní kultury, která při-

ALTERNATIVNÍ EXPERIMENTÁLNÍ BIGBITOVÁ FÚZE DVOU MĚST

ZÁMEK FEST 2024

OLOMOUC MEETS PROSTĚJOV

7. 9. od 16:00
do 22:00

Zahrají:

SREVNÝ VAŠTAR - alternativní hypnotický rock

DURCHUMDURCH - post-punk / darkwave

LEEBORN - sungaze alternativ

CONTRUST - psychedelic / stoner rock

SKOVKA - zvuk / pohyb / experimental

vstupné
dobrovolné

náš do města Prostějova nové perspektivy a možnosti. Festival je vyvrcholením letní sezony na prostějovském zámku a je poslední akcí, která se zde letos uskuteční. A jak se říká, to nejlepší přichází nakonec. Vstupné a pozvánka
Vstup na akci je dobrovolný, což umožňuje každému zažít tuto jedinečnou událost bez ohledu na finanční možnosti. Přijďte a podpořte DIY kulturu, která se nebojí být jiná a nabízí skutečnou alternativu ke komerční zábavě. Těšíme se na vás!

Kontakt a další informace pro tisk

Odkaz na FB událost: <https://www.facebook.com/events/540182245100872>

Kontakt na pořadatele:

Irena Navrátilová – tel: +420 773 290 670 (hlavní organizátorka festivalu)
Marek Rolný – tel: +420 734 630 558 (dramaturg festivalu)

Na vyžádání zašleme fotografie pro případné zveřejnění.

--

S pozdravem
Marek Rolný

Knihovna města Olomouce

3. 9. | 10:00

nám. Republiky – **Práce s fotkami** – díky organizaci SeniorOn se naučíme fotit mobilem, upravovat fotky a přenášet je do počítače. V úterý 1. 10. téma ještě rozvineme.

6. 9. | 13:00 – 19:00 a 7. 9. | 10:00 – 16:00

náměstí Republiky – **Čítárna u kašny** – posezení s knihami, které si je možno za symbolickou cenu odnést

6. 9. | 13:00 – 18:00 a 7. 9. | 8:00 – 14:00

nám. Republiky – **Únikovka** – šifry, hádanky, spojovačky a další nelehké úkoly, které vedou k vyluštění „knižní záhady“. Díky třem úrovním obtížnosti si zahraje opravdu každý.

7. 9. | 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00 a 15:00

pobočka Brněnská – komentovaná **prohlídka vily Františky Lipčíkové** v rámci Dnů evropského dědictví

9. 9. a každé další pondělí | 15:00

nám. Republiky – **H.A.C.K. klub** – pravidelné setkávání mladých od 10 let, možnost vyzkoušet si moderní technologie jako virtuální realitu, programovatelné roboty, herní konzole, 3D pera a tiskárny. Klub se představí při Dnech evropského dědictví 6. 9. 10:00 – 18:00. Přihlášky 585 545 123, dospela@kmol.cz

9. 9. | 13:00 – 18:00

pobočka Tabulový vrch – **Rande na slepo** – mladší děti školní děti si mohou vybrat knihu dle indicií. Bude to láska na první pohled?

12. 9. | 17:00

nám. Republiky – **Neznámý Jurkovič** – přednáška prof. Jaroslava Vencálka o téměř zapomenuté součásti díla architekta Dušana Jurkoviče v Haliči (dnešním Polsku) spojená s autogramiádou.

15. 9. | 10:00 – 17:00

Smetanovy Sady, u pavilonu G – **Kvíz šikovného čtenáře** – ověření všeobecných znalostí zábavnou formou v rámci akce Bezpečná cesta do školy

16. 9. | 13:00 – 17:00

pobočka Brněnská – **Knižní dílnička** – výroba záložky či obalu na knihu. Pro děti i dospělé.

17. 9. | 16:30

pobočka Jungmannova – Komunitní zahrada **ZahradniČtení** – slavnostní otevření knihovni komunitní zahrady a společné povídání se zahradní architektkou o proměnách zahrad v čase

18. 9. | 10:00

pobočka Neředín – **Vesmírné dobrodružství** – setkání nejmladších dětí a jejich doprovodu v rámci projektu S knížkou do života. Poutavé vesmírné příběhy, hraní, nejnovější dětské knížky. Rezervace 737 115 178, neredin@kmol.cz

19. 9. | 14:00 – 17:00

nám. Republiky – **Lucerničky** – výroba lampičky ze zavařovací sklenice, od 6 let. Rezervace 584 545 126, detske@kmol.cz

23. 9. | 15:00

nám. Republiky – **Deskovky** – zveme každého, kdo má chuť si společně zahrát klasické i nové stolní hry. Ty si lze půjčit domů.

24. 9. | 16:00 – 18:00

nám. Republiky – **Quilling** – kreativní dílna pro dospělé zaměřená na papírové filigrány, užítí proužků papíru k tvoření krásných a zajímavých vzorů. Rezervace 585 545 123 nebo dospela@kmol.cz

24. 9. | 17:00

pobočka Holice – **Zvířecí portréty** – vernisáž výstavy obrazů Evy Macholánové spojená s autorským čtením Mojmíra Vrby a hudbou Motl Family

25. 9. | 15:00 – 17:30

pobočka Slavonín – **Podzimní tvoření** – tematické vyrábění pro děti a jejich doprovod

26. 9. | 13:00 – 17:00

pobočka Holice – **Základy háčkování** – setkání zájemců bez rozdílu věku či pohlaví, příze na místě, je třeba si donést háček střední velikosti

3.10. | 16:30

pobočka Jungmannova – **Odkud pochází naše rodina?** – povídání s genealogem a kronikářem Těšetic a Ústína Martinem Kašparem o možnostech vytvořit si vlastní strom života

OBALOVAČKA – učíme se obalovat učebnice a sešity

10. 9. | 13:00 – 17:00 pobočka Holice

12. 9. | 14:00 – 16:00 pobočka Jungmannova

SOUTĚŽ

nám. Republiky – Soutěž o knihu Dominika Dána – soutěž pro dospěláky, soutěžní arch najdete v knihovně

VÝSTAVY

Budovu na náměstí Republiky ožívují hudební ikony olomouckého fotografa Petra Zatloukala

Pobočka Brněnská zve na koláže a obrazy malované olejem, akrylem, akvarelem, pastely či kávou Dany Amálie Dostálové a Evy Kolajové, zachycující vše barevné, co nás v životě provází. Vernisáž 2. 9. | 18:00.

Pobočka Jungmannova představuje od 19. 9., kdy v 16:30 proběhne vernisáž, srovnání oka malířky Renata Mguni a čochy fotografa Františka Valčíka na stejné přírodní úkazy

Pobočka Holice připravila 10. a 12. 9. | 15:00 – 18:00 výstavku hub a konzultaci s odborníkem

Přehled akcí ve Velké Bystřici – září

Město Velká Bystřice

Petr Nakládal
Odbor kultury a informací
Město Velká Bystřice
Zámecké náměstí 79
tel. 724 080 298

BRATŘI EBENOVÉ

pátek 6. 9. 2024
od 20 hod.
amfiteátr Velká Bystřice
vstupné 450 a 600 Kč | předprodeji KIC Velká Bystřice a smsticket

facebook.com/bratriebenove

QR kód:

Partners:

34. MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL CIOFF
LIDOVÝ ROK

Pořádá město Velká Bystřice a Folklorní soubor Haná za podpory Olomouckého kraje.

6. – 8. 9. 2024 • VELKÁ BYSTŘICE

PÁTEK 6. 9.
20:00 • amfiteátr
Bratři EBENOVÉ s kapelou
vstupné v předprodeji 450 Kč / 600 Kč

SOBOTA 7. 9.
11:00 • malá scéna
V Bestřeci na renko
volná vstupní desky dospělých osob

18:00 • amfiteátr
Debe deke tak belo
festivalový pořad dospělých osob

17:00 • amfiteátr
Za horama, za dolama
festivalový pořad celoživotních osob

19:00 • malá scéna
Hře nám hudci
budíček pořad k 20. výročí evropského roku kultury

NEDELE 8. 9.
11:00 • malá scéna
Na návsi i za stodolou
volná vstupní desky dospělých osob

14:00 • amfiteátr
V dobrým sme se zešle
festivalový galaprogram

DOPROVODNÝ PROGRAM
Zámecký park
REMESLNÝ RYNEK • DĚTSKÝ ROUTEK

**20:00 • amfiteátr
VŠETEČNÍCI**
tradiční sálka tanec a hudba

21:45 • malá scéna
Noční perličky
soutěžní a neoficiální atrakce osob

GYMNASIUM
Kultura a informační centrum
VÝSTAVA PÁLČOVANÉ KRAJINY
RAŠE – výstava obrazů
vstupné: 10 Kč / děti: 5 Kč
POUŽÍVATELÉ

VYSTOUPÍ SOUBORY
BALLET SALLY VELINGARA (Sopoty)
Zemědělský sálka OPOLE (Přelouč)
Klub senectvího folkloru HOJANA (Olomouc)
FORMANI (Jablunec)
SVĚTOVÁNÍ (Jablunec)
VALAŠSKÝ VOJVOZA (Kodavač)
ONDRAS (Jablunec)
JADENICKÝ (Bystřice pod Hostýnem)
ROVINA (Kroměříž)
PITMANEK (Přerov)
BUDČANIN (Vladislav Křiváček)
DPS HELENY SALCHOVÉ (Ostava)
LASTOPKA (Bystřice)
KORUNY (Vladislav)
a další soubory z Velké Bystřice

lidovyrok.cz

QR kód:

Společnost festivalu:

Myslivecký spolek Čelechovice ve spolupráci s Korunou Českou
(monarchistickou stranou Čech, Moravy a Slezska)
si Vás dovoluje pozvat
na deváté setkání myslivců a přátel myslivosti

K poctě sv. Václava

ve čtvrtek 28. září 2024 v 9.00 hod
v areálu střelnice MS mezi Čelechovicemi a Kaplí

Program:

Trubači Koruny České
Historický spolek Kirri z Pňovic
Soutěž ve střelbě o pohár sv. Václava
(zbraň, doklady a náboje s sebou)
C. a K. Polní Kafirna
Po 14. hodině drakiáda pro děti

Muzeum Rýmařov v září

Milí přátelé,
rádi bychom Vás pozvali na kulturní akce
v muzeu v měsíci září.

Do neděle 1. září stihnete v Galerii Octopus rýmařovského muzea navštívit výstavu kreseb, soch a rezotisků významného českého sochaře ČESTMÍRA SUŠKY s názvem **Z GALERIE VEN A ZPÁTKY**. Při té příležitosti je na náměstí Míru v Rýmařově dočasně nainstalována autoro-va socha Hvězda naděje.

V komorním prostoru Galerie Pranýř je taktéž do této neděle k vidění výstava fotografií z dronu TOMÁŠE NEUWIRTHA, rýmařovského rodáka žijícího v Jeseníku, s názvem EVROPA Z PTAČÍ PERSPEKTIVY.

Září je měsíc, na který již tradičně připadají **DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ**, tentokrát na téma Památky spojují svět. Navázali jsme na loňské představení „kostelů krásných a vzácně otevřených“ a sestavili jsme tento program:
Úterý 10. 9. 17:00 Městské muzeum Rýmařov, Galerie Pranýř
Vernisáž výstavy fotografií rýmařovského fotografa Miroslava Glacnera **Kostely krásné a vzácně otevřené II**. (úvodní slovo pronese Jindřich Štreit). Výstava bude k vidění do 27. října.

Středa 11. 9. 18:00 Městské muzeum Rýmařov
Přednáška Filipa Vrobela o vybraných kostelích na Rýmařovsku: o kostele sv. Maří Magdalény v Horním Městě, kostele sv. Kateřiny Alexandrijské v Rešově, kostele sv. Václava ve Skalách, kapli Nejsvětější Trojice ve Stříbrných Horách a kostele sv. Antonína Paduánského v Tvrdkově.

Čtvrtek 12. 9. 15:00-20:00
Komentované prohlídky studentů Gymnázia a SOŠ, Rýmařov, v těchto památkách: v kostele sv. Maří Magdalény v Horním Městě, kostele sv. Kateřiny Alexandrijské v Rešově, kostele sv. Václava ve Skalách, kapli Nejsvětější Trojice ve Stříbrných Horách a kostele sv. Antonína Paduánského v Tvrdkově.
Pátek 13. 9. 19:00 Kostel sv. Kateřiny Alexandrijské v Rešově
Koncert sboru Bernardini z Brdličné.

V září podle otevírací doby můžete zavítat do kaple V Lipkách či externí expozice textilnictví v budově **HEDVY ČESKÝ BROKÁT**.

Právě zde proběhnou oblíbené **MI-MOŘÁDNÉ PROHLÍDKY S DIVADLÍČKY A S PROHLÍDKOU PROVOZU TKALCOVNÝ**. V tyto dny se můžete rezervovat: 11. 9., 25. 9. 2024, vždy v 10.00 a ve 14.30 hodin. Nutná rezervace na tel. +420 554 212 381 či emailu: icko@info-rymarov.cz.

Na letošní rok připadá 330. výročí narození a 250. výročí úmrtí barokního malíře a janovického rodáka JANA KRYŠTOFA

HANDKEHO (1694–1774). Ve spolupráci s řadou institucí jsme naplánovali tento bohatý program, na který vás srdečně zveme:
Pátek 20. 9. 18:00, 19:00 Mše, koncert v kapli V Lipkách
Mše svatá v kostele Navštívení Panny Marie, zv. kaple V Lipkách (18:00) bude sloužena Mons. Martinem Davidem, biskupem ostravsko-opavským
Koncert: Jan Rotrekl: Varhanní recitál (19:00)
Sobota 5. 10. 16:00 Vernisáž výstavy v muzeu
Vernisáž výstavy a představení katalogu v Galerii Octopus rýmařovského muzea, úvodní slovo PhDr. Leoš Mlčák, P. ICLic. Mgr. František Zehnal, Th.D., a Mgr. Michal Vyhliďal
6. 10. – 24. 11. Výstava v muzeu

Výstava obrazů, fotografií a historických předmětů **Barokní malíř Jan Kryštof Handke. Janovický rodák** v Galerii Octopus rýmařovského muzea
Čtvrtek 17. 10. 18:00 Přednáška v muzeu
Přednáška prof. Ladislava Daniela (Univerzita Palackého v Olomouci) o životě a díle J. K. Handkeho
Čtvrtek 7. 11. 18:00 Přednáška v muzeu
Přednáška PhDr. Leoše Mlčáka o životě a díle J. K. Handkeho v kontextu mikro-regionu Rýmařovska
Čtvrtek 21. 11. 18:00 Komentovaná prohlídka v muzeu
Komentovaná prohlídka výstavy vedená Mgr. Michalem Vyhliďalem
Výstava a doprovodný program probíhají díky finanční dotaci Ministerstva kultury ČR a města Rýmařova a ve spolupráci s Římskokatolickou farností Rýmařov.

Sledujte nás na: www.muzeumrymarov.cz, facebook @muzeumrymarov nebo instagram @muzeumrymarov.

Těšíme se na Vaši návštěvu!
S přáním příjemných pozdních letních dnů

Michal Vyhliďal
Městské muzeum Rýmařov
nám. Míru 6, Rýmařov
tel.: 554 254 382
muzeum@info-rymarov.cz

Procházka Kroměříž arcibiskupská

Nechali jsme si představit Kroměříž, kterou můžeme trefně nazvat „Moravská Versailles“, jako sídlo olomouckých biskupů a arcibiskupů – se zámek, zahradami, vinnými sklepy anebo i mincovnou. Vyda-
li jsme se po stopách významných politic-

kých událostí města jako byla v roce 1885 schůzka císaře Františka Josefa I. a cara Alexandra III. při příležitosti letních

oslav města. Zjistili jsme, že v Kroměříži pobývali významní politici a umělci jako jsou František Palacký, František Ladislav Rieger, Karel Havlíček Borovský a Josef Mánes. Podívali jsme se, kde prožil dětství Robert Land, objevitel slavné herečky Marlene Dietrich. Navštívili jsme chrám sv. Mořice, kde jsou uloženy ostatky olomouckých knížecích biskupů, včetně zakladatele města Bruna ze Schauenburgu.

Text i foto: Dagmar Tichá

Kluby vojenské historie na zámku Plumlov

V sobotu 28. 9. 2024 o 9:00 se na zámku Plumlov uskuteční již 6. ročník dne klubů vojenské historie pro rodiny a děti. Návštěvníci tak budou mít jedinečnou možnost proniknout do tajů a poznání různých armád, a to hned z několika stran i období. Na místě bude připraveno minimálně 12 různorodých soutěžních stanovišť, která budou obsluhována právě příslušníky klubů vojenské historie (KVH). Děti tak budou moci plnit rozličné úkoly na jednotlivých stanovištích, za což to pak obdrží sladkou odměnu a při splnění všech úkolů, mohou navíc vyhrát hodnotné věcné ceny. Mimo jiné však poznají kus historie jako takové, neboť KVH zde budou prezentovat uniformy, výstroj a výzbroj hned z několika různých historických období.

Mimo to si návštěvníci budou moci v malém kamenném sále prohlédnout expozici válečné nemocnice, která svojí autentickou atmosférou připomíná každodenní život v nemocnicích v těžkých dobách války. K vidění budou všelike lékařské nástroje, přístroje a originální zdravotnické vybavení, které jest odkazem zdravotní péče z dob dávno minulých. Mimo to bude pro statečné dobrovolníky možnost si nechat na místě bezbolestně

zjistit krevní skupinu, a to z rukou zkušených a milých sestřiček. Expozice válečné nemocnice připomíná těžké časy ve zdravotnictví v období druhé světové války. Dobu, kdy byla zdravotní péče do velké míry nedostatečná a i přes svoji pokrokovost zaostávala za potřebami zraněných vojáků i civilistů. Hlavní část této expozice se nachází ve formě stálé výstavy na Fortu Křelov, který je až do 28. 10. 2024 návštěvníkům přístupný každou sobotu a neděli od 10 do 15h.

O prezentaci válečného zdravotnictví se postará ženský spolek Kämpferinnen, který se této akce zúčastní již po šesté. Zároveň se bude jednat o poslední ročník této akce na zámku Plumlov, neboť akce se od příštího roku přesune na hrad Sovinec. Vítání jsou malí a velcí, příznivci historie, ale i ti, jež jsou zvědaví. Každý si zde přijde na své!

Tak na viděnou na Plumlově!

*Andrea Šimečková
ze spolku Kämpferinnen*

Klub vojenské historie LITAVA, z.s.
NA STRÁŽI
Den klubů vojenské historie pro rodiny s dětmi

100 let sociální práce ve Víceměřicích

Historie

Domov u rybníka ve Víceměřicích je umístěn v bývalém Metternichově zámku, který byl vystavěn na místě původní tvrze připomínané již ve 14. století. V roce 1921 byl zámek s okolními polnostmi na návrh zemského pozemkového úřadu zabaven a vzat do správy státu. V roce 1924 zámek odkoupila kongregace sester dominikánek s úmyslem zde vybudovat ústav pro slabomyslné. V témže roce prošel celý zámek rekonstrukcí, byla zřízena ústavní ubytovna pro zaměstnance, pekárna, mlékárna a prádelna. Koncem roku 1935 byly zřízeny čtyři dílny pracovní terapie: krejčovská, provaznická, knihařská a obuvnická. Výrobky z těchto dílen byly přínosem pro ústav a pro svěřence zdrojem pocitu hrdosti a užitečnosti. V roce 1931 bylo započato se stavbou tolik potřebného domu pro ubytování dorostlých svěřenců. Byl to patrový dům s 12 pokoji, 2 koupelnami a ústředním topením. V roce 1951 byl ústav předán do správy české katolické Charity, která vrátila pronajaté pozemky a ústavní pozemky zůstaly pouze ve výměře 20 ha. Začalo se s hledáním nového vhodného zaměstnání pro dospělé svěřence. Příchodem košíkářského mistra Františka Galandy do Víceměřic bylo rozhodnuto, že ve víceměřickém ústavu bude založeno košíkářství. V roce 1982 odešly poslední řádové sestry, ústav měl v této době 245 chovanců a 83 civilních zaměstnanců.

Novodobá historie

V letech 1974 – 2002 bylo zařízení součástí Okresního ústavu sociálních služeb Prostějov. Se zrušením okresních úřadů došlo ke změně názvu této „servisní“ or-

ganizace a také ke změně zřizovatele. Po roce fungování Sociálních služeb p.o. rozhodl zřizovatel – Olomoucký kraj, že od 1.1.2004 tuto organizaci zruší a zřídí samostatné příspěvkové organizace s právní subjektivitou. K tomuto datu je tedy zřízena příspěvková organizace Olomouckého kraje s názvem Ústav sociální péče Víceměřice, příspěvková organizace. V říjnu roku 2004 požádala Obec Víceměřice Olomoucký kraj o převod zřizovacích práv k ústavu, tak jak jí to zákon umožňoval. Rozhodnutím Zastupitelstva Obce Víceměřice ze dne 24. 01. 2005 pak byl zřízen nový subjekt: Ústav sociální péče a domov důchodců Víceměřice, příspěvková organizace. V roce 2005 se stal ústav na základě požadavku Zastupitelstva obce a schválení Krajským zastupitelstvem v Olomouci příspěvkovou organizací zřizovanou obcí Víceměřice. V témže roce byla činnost ústavu rozšířena o domov důchodců. O rok později se staly budovy ústavu majetkem obce a jsou průběžně rekonstruovány. Byla připravena a postupně realizována nová koncepce práce v ústavu v souladu s nejnovějšími trendy a Standardy kvality sociálních služeb.

www.domovurybnika.cz

V rámci Dne otevřených dveří 6. září jsme měli možnost za doprovodu vedoucí sociálního úseku Bc. Aleny Skřiván-

kové nahlédnout do Domova pro osoby se zdravotním postižením, Domova pro seniory, Domova se zvláštním určením i Chráněného bydlení, promluvit s klienty a alespoň zčásti pochopit specifika jednotlivých oddělení. Pestrým kulturním programem provázela Martina Kvítka Procházková, velmi obohacující byla přítomnost cechmistra Cechu kočárnického pana Václava Obra, mistra kočího i knížete Metternicha, se kterými bylo možno se projet v Metternichově kočáru částí areálu mezi pěkně upravenými zahradnickými expozicemi, stánky s bohatým občerstvením a mnoha dalšími atrakcemi včetně dřevěného kolotoče.

Foto: Václav Andrš

Dny evropského dědictví na hradě Šternberk

V září se hrad Šternberk pravidelně účastní celonárodní akce **Dny evropského dědictví**. U této příležitosti připravujeme zajímavý rozšířený program pro návštěvníky hradu. Akce se uskuteční o **víkend 14. a 15. září 2024**.

Po celý víkend budou probíhat prohlídky hradu na obou návštěvnických okruzích, a to vždy od 10 do 16 hodin, kdy začíná poslední prohlídka. Po oba dny bude rovněž přístupná doprovodná výstava papírových modelů hradů a zámků „**Kulisy pohádek a filmů v modelářském pojetí**“. Návštěvníci se mohou těšit na setkání s autorem výstavy a modelářem panem Jiřím Stružem, který návštěvníky osobně provede a přidá svůj jedinečný komentář. V rámci oslav DED si můžete výstavu prohlédnout zdarma.

Doprovodný program:

V **sobotu 14. 9.** doplní prohlídky od 13 hodin **Slavnosti vína a burčáku**, které se uskuteční v areálu hradního parku. Na akci se představí 9 skvělých moravských vi-

nařství. Připravené budou ochutnávky vín a chybět nemůže nejlepší moravský burčák. K dispozici budou stánky s občerstvením, kávou, prezentovat se budou lokální pivovary. K poslechu i tanci zahraje kapela. Čeká nás příjemné odpoledne plné zábavy. Konec akce je naplánován na 21 hodin.

V **neděli 15. 9.** rozšíří prohlídky program „**Povídání o historii zbraní**“. Divadelně-naučný exkurz v podání výřečníka, všeměla a baviče Romana Prokeše vám představí vývoj sečných a palných zbraní od středověku po nedávnou minulost. Během představení se dozvíte mnoho zajímavých informací, ale především se skvěle pobavíte. Představení je interaktivní, diváci jsou zapojeni do děje a chybět nebudou ani ukázky střelby. Představení bude součástí všech prohlídek.

Oslavy Dnů evropského dědictví nabízejí zajímavý víkendový program. Budeme se těšit v sobotu 14. a neděli 15. 9. 2024 na vaši návštěvu.

Vstupné:

Sobota 14. 9. 2024 – prohlídka hradu
Plné: 200 Kč
Snížené: 160 Kč
Děti 6–17 let: 60 Kč
Komentovaná prohlídka výstavy papírových modelů – zdarma
Neděle 15. 9. 2024 – prohlídka hradu + povídání o zbraních
Plné: 240 Kč
Snížené: 190 Kč
Děti 6–17 let: 70 Kč
Komentovaná prohlídka výstavy papírových modelů – zdarma

Státní hrad Šternberk

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ 2024

SOBOTA 14. 9. 2024
PROHLÍDKY HRADU | KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY VÝSTAVY PAPIROVÝCH MODELŮ | SLAVNOSTI VÍNA A BURČÁKU

NEDĚLE 15. 9. 2024
PROHLÍDKY HRADU + POVÍDÁNÍ O HISTORII ZBRANÍ
KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY VÝSTAVY PAPIROVÝCH MODELŮ

WWW.HRAD-STERNBERK.CZ

Slavnosti vína a burčáku na hradě Šternberk

Sobota 14. 9. od 13 do 21 hodin

Hudba, teplá a studená kuchyně, káva, pivo

Vstupné je možné zakoupit přes portál smsticket nebo na místě. Sklenička vlastní nebo je možnost zakoupit na místě.

9 MORAVSKÝCH VINÁŘSTVÍ

Kontaktní osoba: Ing. Martin Novák
telefon: 775389093

Vína na zámčích a hradech

KULTURNÍ PŘEHLED ZÁŘÍ 2024

VÝSTAVY

6. září–11. října / Zámecká galerie
Lucie Fišerová – Kuffík vzpomínek
Vernisáž v pátek 6. září v 17.00 hodin
Vstupné dobrovolné / Přístup zajišťuje TIC Konice

KONCERTY

Středa 25. září v 19.00 hodin / Koncertní sál zámku
Zahajovací koncert 37. sezóny Kruhu přátel hudby Konice
Barokní recitál violoncella s cembalem
Radost, mysterium a příroda v tónech

Jan Škrdlík – violoncello / Žaneta Bartová – cembalo
Vstupné: 150 Kč / Pro členy KPH Konice: 130 Kč / Roční členství v KPH Konice: 100 Kč
Abonmá na koncertní sezónu 2024–25: 700 Kč / ZTP/P: -50% z uvedených cen / Žáci a učitelé ZUŠ: vstup zdarma

DIVADLA

Úterý 10. září v 19.00 hodin / Nádvoří zámku Konice (za nepříznivého počasí v komunitním centru)

S úsměvy Donkichotů

Vít Šujan – Tomáš Matonoň – Zbyněk Petržela
v kabaretní talkshow s písněmi nejen Petra Skoumala
Vstupné: 350 Kč / předprodej v TIC Konice, tel.: 582 334 987

Neděle 15. září od 14.00 hodin / Nádvoří zámku Konice

Divadla na zámku – 16. ročník
14.00 – Bobři od Bobří řeky / 15.00 – Pravidla neslušného chování

16.00 – přestávka – výstava v galerii zámku – Kuffík vzpomínek

16.30 – Co s námi teď bude – absurdní komedie
Michala Schmalze
– Spurníkův ochotnický soubor Sokola Litovel
Moderuje Láďa Sovjet Rus
Vstupné dobrovolné

Sobota 21. září – odjezd z autobusového nádraží v Konici v 7.00 hodin / Praha – Hudební divadlo Karlín

Anděl Páně

Zájezd na muzikál je vyprodán

AKCE

Sobota 7. září / Start od restaurace Na Bytovkách od 6.30 do 9.00 hodin, nebo hvězdicové k cíli do 13.00 hodin

Za vílou Pilavkou

12. ročník turistického pochodu a cykloturistické jízdy k prameni Pilavky
Info: Eva Antlová – tel.: 723 769 142, Ivo Štašný – tel.: 728 486 967

Sobota 7. září 8–16 hodin / Městská knihovna Konice

Den otevřených dveří Městské knihovny Konice
Výstava Knihožrouti – knižořroutské záložky – knižořroutská soutěž – malování na panelu Boxed – pohádkový kolotoč – možnost půjčení a vrácení knih

KNIHOVNY

Městská knihovna Konice (zámek Konice, 1. patro), tel.: 582 396 487, www.konicka.knihovna.cz

Půjčovní doba: pondělí, středa, pátek: 9.00–11.00 a 11.30–16.00 hodin / Služba – balení knih

Křemenec – půjčovní doba: pátek 17.00–18.30 hodin

Nová Dědina – půjčovní doba: středa 17.00–18.00 hodin

ZÁMEK KONICE

Turistické informační centrum / Muzeum řemesel Konicka, z. s.
Po – Pá: 9.00–12.30 a 13.00–16.00 hodin

Mimořádné prohlídky skupin osob zajistíme pouze na objednání, tel.: 582 334 987, 739 333 721 / e-mail: icko.konice@seznam.cz
Prohlídkové trasy barokního zámku Konice a expozic Muzea řemesel Konicka, z. s., probíhají s průvodcem. Začátek prohlídky je vždy v celou hodinu, kromě 12.00 hodin. Poslední prohlídka je hodinu před ukončením otevírací doby. Minimální počet na prohlídku jsou 2 osoby. Doba prohlídky trasy „A“ (expozice řemesel a komentovaná prohlídka zámku) je 45 minut. Trasa „B“ (expozice řemesel) 25 minut. Vstupenky zakoupíte v informačním centru. Nabízíme prodej suvenýrů a regionálních produktů. Vstup do galerie je součástí prohlídkové trasy „A“ nebo samostatně (pokud obsluha TIC neprovádí). Více informací: www.mekskonice.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM

Sobota 14. září od 9.00 do 16.00 hodin / Bazárek pro děti
Pátek 20. a sobota 21. září / Volby do Zastupitelstva Olomouckého kraje a do Senátu parlamentu ČR

Pátek 27. a sobota 28. září / Volby do Senátu parlamentu ČR (2. kolo)

Pravidelné aktivity v Komunitním centru:

Pondělí 18.00 hodin – cvičení pro ženy I. (začínáme 9. 9.) / Středa 17.00 hodin – cvičení pro ženy II. (začínáme 11. 9.)

Středa 18.00 hodin – jóga s Danou (začínáme 11. 9.)
Aktuální pravidelné i připravované aktivity komunitního centra sledujte na webových stránkách města Konice, Facebooku a nástěnce v podatelně MěÚ.
Podrobnosti k jednotlivým akcím najdete na samostatných plakátech.

Kontakt: Vrchlického 386, Konice / Mgr. Jitka Klemsová, DiS / tel.: 702 269 964 / e-mail: jitka.klemsova@konice.cz

Divadla NA ZÁMKU

Neděle 15. 9. 2024 od 14 hodin
na zámeckém nádvoří v Konici

14.00 BOBŘI OD BOBŘÍ ŘEKY
(Pohádka pro malé i velké skautíky)
Divadlo Plyšového Medvídka Prostějov

15.00 PRAVIDLA NESLUŠNÉHO CHOVÁNÍ
(Pohádkový kabaret plný humoru a písniček)
Divadlo Plyšového Medvídka Prostějov

16.00 PŘESTÁVKA
Výstava obrazů v galerii zámku
LUCIE FIŠEROVÁ
Kuffík vzpomínek

16.30 CO S NÁMI TEĎ BUDE?
(Divadelní hra – absurdní komedie
Michala Schmalze v režii a dramaturgii Pavla Soldána)
Spurníkův ochotnický soubor Sokola Litovel

16. ROČNÍK DIVADELNÍHO FESTIVALU

Moderuje Láďa Sovjet Rus

Začátky představení jsou jen orientační. Hrajeme za každého počasí. Máme abóni i slušné občerstvení. Kvalitní občerstvení po celou dobu festivalu opět zajistí se svým týmem Hanka Polcovačová.
Vstupné: 60 Kč – dítě do 15 let, 100 Kč – dospělý, 80 Kč – senior
Festival podporují Olomoucký kraj, město Konice, Mikroregion Konicka, Muzeum řemesel Konicka, z. s.
Společně s Městským kulturním střediskem Konice, příspěvkovou organizací

Přednáška o bl. Karlovi I. v lázních Karlova Studánka

V předvečer výročí jeho narození 17.8.1887 proběhla v Lázeňském domě Libuše, horských lázních Karlova Studánka, přednáška MUDr. Jany Balharové o osobnosti posledního českého krále Karla I. Autorka se specializuje na sociální lékařství, pediatrii a veřejné zdravotnictví. Je koordinátorkou Modlitební ligy bl. Karla na Moravě a členka historické komise pro blahorečení Boží služebnice Zity.

Víte, že :

- Nastoupil na trůn 21.11. 1916?
- S manželkou Zitou měl 8 dětí?
- V roce 1917 prosadil úpravu zákona o zdravotním pojištění?
- V témže roce se zasadil o přijetí zákona na ochranu nájemníků?
- Ustanovil ministerstvo sociální péče a národního zdraví?
- Všechno se snažil o ukončení 1. světové války?

- Zemřel 1. dubna 1922 ve vyhnanství na ostrově Madeira na zápal plic ve věku 34 let?

Archívy vydávají stále nová svědectví a paní doktorka Balharová je pilnou badatelkou. Tak budme trpěliví.....

Foto: Dagmar Tichá

XII. pouť za obnovu Českého království na Sv. Hostýně

Poslední prázdninovou neděli vyrazíme z Olomouce na dvanáctou poutní slavnost s myšlenkami na hodnoty a principy, které platily za vlády našeho posledního krále bl. Karla. Díky lepšímu průjezdu Přerovem probíhá cesta hladce, v Bystřici pod Hostýněm je k našemu překvapení parkoviště u hřbitova téměř prázdné. Je poněkud dusno a pod mrakem, ale neprší. Mineme hrobku Laudonů a vyzbrojení zemskými vlajkami a za zpěvu písně „Jezu Kriste, štedrý kněže“ stoupáme lesem vzhůru k bazilice. Štětovaná Císařská cesta doznala na mnoha místech drobných pozitivních úprav a v jejím okolí putovalo do země několik stovek malých stromků v bezpečí oplocenek. Kolem lovecké chaty se dostáváme ke schodům spojujícím Vodní kapli a vchod do baziliky Nanebevzetí panny Marie v nadmořské výšce 736 m. Zde se setkáváme s poutníky z Ostravy, Brna a Radějova, díky slezské zemské hejtmance Romaně Phi-

lippové Hegrové, která stráží relikvii bl. Karla, se můžeme poklonit našemu poslednímu králi. Po posilující Mši svaté se přemisťujeme k Rozhledně Františka Josefa I., která je zároveň kaplí sv. Kříže. Na dnešní den připadá 127. výročí položení základního kamene rozhledny panovníkem, který u nás vládl dlouhých 68 let. Pokládáme kytici u jeho pamětní desky a zavzpomínáme na důležité události jeho života. V roce 1908 byl na sv. Hostýně vztyčen pomník k 60. výročí jeho panování, který byl později využit k připomenutí památky kněží. Také zde postojíme s tichou vzpomínkou. V pokli-

du obědváme v místní útulné hospůdce a posedíme u místního pěkně upraveného biotopu s možností táboření. Děkujeme členům Matice svatohostýnské a Duchovní správy, že nám umožnili pouť uskutečnit a my měli možnost se zde opět společně setkat.

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci. Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, http://www.zelenykruholomouc.cz
Objednávky na adrese redakce.

Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru